

دهرمانی کاردواختن

ناماده کردن: گهشتیار غریب

ناسامه‌ی کتیب:

- ناوی کتیب: ده‌رمانی کاردواخستن
- ئاماده‌کردن: گه‌شتیار غه‌ریب
- تایپ و پینداچوونه‌وه: زانیار غه‌ریب
- نه‌خشاندنی به‌رگ: میر موکری
- نۆره‌ی چاپ: دووهم
- سالی چاپ: 2023
- تیراژ: ۱۰۰۰ دانه
- نرخ: ۴ هه‌زار
- له به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیبخانه گشتیه‌کان ژماره‌ی سپاردنی (۱۵۹۶) ی سالی (۲۰۲۳) ی پیندراوه.
- له به‌ره‌مه‌کانی پرۆژه‌ی (کارسازی شادمان).
- کتیبی ژماره (۶).

بۆ ئەو كەسانەى كە بەبى وىستى خۆيان
كارە گرنگەكان دوادهخەن!

بۆ داواكردنى ئەم كتيبه: [ليره كليك بكن](#)

وهرزی دووهم

تیگه‌یشتن له کاردواخستن

بۆچی ده‌ست پیناکه‌ین؟

بۆچی کاره‌کان دوا‌ده‌خه‌ین؟

هۆی سه‌ره‌کی کاردواخستن

میشک ده‌تخه‌له‌تینیت

پیشینی هه‌ستی

هۆی پیشینی هه‌له‌کانمان

بهشی دووهم

بۆچی دهست پى ناکهين؟

کار دواخستن بریتیه له: ئەنجام نه دانی کاریک که ده زانین ده بیت ئەنجام بدریت.

ئایا ئەو که سانهی کاره گرنگه کان ئەنجام نادهن که مته رخه من؟

وهلام: نه خیر، که مته رخه م نین. زور جار که سانی سهرکه وتوون، به لام کاریکیان ههیه که به بی ویستی خویان بهردهوام دواى دهخن.

کار دواخستن نه خوشیه

چۆن له کۆمه لگادا نه خوشی و هکو (هه لامهت) له جهستهی مروقه کاندای بوونی ههیه، به هه مان جور: نه خوشیه ک ههیه به ناوی نه خوشی (کار دواخستن).

ئهم نه خوشیه یش دوو قوناغی ههیه:

قۇئاغى يەكەم:

(دواخستنى ئاسايى)، نەخۇشىيەكە ئاسايىيە، كەسەكە بۆ
ماوھىك گىرگىتىن كارەكانى دوا دەخات و دواتر ئەنجامىيان
دەدات.

قۇئاغى دوو:

(دواخستنى درىژماوھ). ئەم نەخۇشىيەيان درىژخايەنە.
كەسەكە بۆ ماوھىكەكى دوور و درىژ كارە گىرگەكەكى دوا دەخات.
لە ھەندىك جارداد، تەمەنى مۇقەكە كۆتايىدىت و كارەكەكى
ئەنجام نەداوھ.

لەم قۇئاغەدا، قايرۆسى (كار دواخستىن) جەستەى
بەرھەمدارىيە كەسەكەكى تەنىوھ، كەسەكە خويگرتووھ بەم شىوھ
ژيانەوھ. وەكو مۇقە (ئالوودەكان) لىھاتووھ. ئەم مۇقە بەبى
ويستى خۆى ناتوانىت كارە گىرگەكەكى ئەنجام بدات و بەردەوام
خەرىكى شتى بچووك و ناگىرگە.

گىرفانى پارەى تىا نىيە و شەووپوژ مۇبايلەكەكى
بەدەستەوھىو كاتەكانى خەرجى شتى بچووك دەكات.

نەخۆشكەوتن سروسىتىيە

چۆن عەيب نىيە كەسىك نەخۆشىي ھەلامەت بگرىت، بەھەمان جۆرىش: (كاردواخستن) نەخۆشىيەكى ئاساييەكە و ئاساييە مروفەكان تووشيان بىت.

خۆشپەختانە ئەم كىتپە: (دەرمانى كاردواخستن) ھ. بە ۋەرگرتنى ئەم دەرمانە، لەو گىرفتە پزگارتدەبىت و ئىتر دەگەيتە ئاستىك كارە ناگىرنگەكان دوادەخەيت و كارە گىرنگەكان ئەنجامدەدەيت.

بۆچی (کار دواخستن) ترسناکه؟

چونکه کار دواخستن ده بیته خوو له مرؤفدا و به شی باوه ره کانی له کار ده خات. دواتر که سه که بپوابه خۆبوونی داده به زیت و زۆریک له هه له گه وره کان له ده سته دات.

زۆرجار، مرؤفیک خاوه نی بیرو که یه کی گرنه. ده کریت بیرو که که ی داها توویه کی باشی بۆ دروست بکات، به لام به هوی ئه وه ی که سه که توشی نه خوشی (کار دوا ده خستن) بووه، ئه وا ده سته پیکردن دوا ده خات. دوا ی چه ند سالیک بیرو که که ده چته خه یالی که سیکتر و جیبه جی ده کات و ده سته وتی گه وره ی لیده سته دات.

گرفته که ئه وه یه: دواتر مرؤفه کار دوا خه ره که هه سته په شیمانیه کی قوولی بۆ دروست ده بیت. له پرووی ده روونیشه وه تووشی ئازاریکی زۆری ده بیته وه. ده لیت: ئه وه نده سال پیشتر من ئه م بیرو که یه م هه بوو به لام نه مکردد.

📌 ئاگاداره:

کارمه که له ژياندا په شیمان بیت. چونکه دواتر خه می زۆر ده خویت. خراپترین جۆری په شیمانی ئه و په شیمانیه که پیویسته کاریک بۆ که سیک بکه یه، یان سه ری لیده یه. به لام هینه کاره که ت دواخستوه که سه که (کۆچی دوا یی کردوه) و بۆ هه موو ته مه نت هه سته په شیمانیت هه یه

به هۆی دواخستنه وه سه رمه شق نابیت

یه کیک له گرفته کانی ژیان ئه وه یه: ژیان بی به زه ییه. ئه گهر که سیک بیرۆکه یه که له تو بدزیت و پیش تو کاریک بکات، خه لکی وابیره که نه وه ئه و خاوه ن بیرۆکه که یه!

ته نانه ت ئه گهر تویش ده ست به کاربیت، خه لکی واده زانن: تو له که سه که ی تره وه بیرۆکه که ت هیناوه و به لاسایکه ره وه ت ده زانن.

کار دواخستن باوه ر به خۆبوون که مده کاته وه

ئه و مرۆقانه ی کار دوا ده خن، هه میشه ده که ونه دوا وه و له لایه ن ده ور وه به ره وه سه رزه نشت ده کرین. ئه مه یش ده بیته هۆی ئه وه ی: خۆیان باوه ر به وه بکه ن (ئه مان ناتوانن له کاتی خۆیدا کاره کان ته واوبکه ن).

ئه م باوه ره متمان به خۆبوون داده به زینیت و که سه که وینه یه کی خودی لاواز له خۆی ده بینیت. به هۆی ئه وه ی نه یتوانیوه کاره کان له کاتی خۆیدا ئه نجام بده ت.

كاردواخستن زيانى بۆ تەندروستى ھەيە

لە زانكۆى كەنەدا، لىكۆلېنە ۋە ھەيەك كراۋە لەسەر ئە ۋ كەسانەى تووشى (كاردواخستننى درېژماۋە) بوون. بۆيان دەر كە وتوۋە كاردواخستن دەبېتە ھۆى كۆمەلىك گىرفتى تەندروستى ۋە كو: (فشارى خوينى بەرن، قەلەقى، جەلدەى دل ۋ خەمۆكى).

گىرفتە كە لەۋە سەختەرە كە بېرى لى دە كە يتەۋە

ئەۋانەى تووشى نەخۆشى (كاردواخستن) بوون پېيان وايە (كاردواختن) كېشەيەكى بچووكە، دەلېن: (كاردواخستن ھېچ زەرەرىكى بۆ ژيانم نېيە، كارى خۆمە ۋ نايكەم). بەلام لەراستىدا پېويستە لەۋە ورياتربن، چونكە ئەم گىرفتە كارىگەرىى لەسەر لايەنى دەروونى ۋ تەندروستى ۋ دلخۆشىى مروقەكە ھەيە.

بەشى سىيەم

بۆچى كارەكان دوادەخەين؟

ئايا كاردواخەرەكان تەمەلن؟

ھەندىك پىنيان واىە: ھۆى كاردواخستن (تەمەلئىيە)!

لە راسىتىدا بەو جۆرە نىيە. زۆرىنەى جار ئەو كەسانە
زۆرىش كاردەكەن، كارە گرنگەكانيان دوادەخەن.

ھەرگىز پووى نەداوہ بۆت؟

جار ھەيە لە شوينى كارەكەت (دە) كاتژمىز كارت كردووە،
بەلام دواتر ھەست دەكەيت ھىچى گرنگت نەكردووە!

ئەم كىتئىيە: بۆ ئەو كەسانە نووسراوہ كە زۆر كاردەكەن،
بەلام كاتەكەيان بۆ كارى ناگرنگ خەرجدەكەن.

گرفتەكە ئەوہيە:

زۆرجار، لەگەل ئەوہيشى دەزانين كارەكە زۆر گرنگە، بەلام
كارەكە دەسپىيرين بە داھاتوويەكى ناديار.

ئایا کاردواخه ره کان (که مته رخه من)؟

ئهوانه ی کار دواده خه ن که مته رخه م نین. زۆر جار ده یان
کاری ناگرن و بچووک له کاتی خۆیدا ئه نجامده دهن. گرفته که یان
ئه وه یه: به بچ و یستی خۆیان کاره گرنگه که یان دواده خه ن.

زۆر ێک له کارسازه گه وره کانیش تووشی نه خۆشیی
کاردواخستن دهن. ئه م نه خۆشییه ته نها که سه ئاساییه کانی
کۆمه لگا ناگریتته وه.

ئايا ھۆكاري كاردواخستن (بى ئامانجىيە)؟

نەبوونى ئامانج ئەو ھەيە: كەسەكە نازانىت دەيەوئە بگاتە چى.
نەبوونى پلان خۆي گىرىتەكە، بەلام كەسانىكى زۆر ھەن
لەسەرەتەي سالدە پلان دادەنەن، بەلام كاتەك دەكەونە
ئەنجامدانەو، دەردەكەوئە تووشى نەخۆشەيەكە بوون و
ناتوانن كارەكان ئەنجامبەدەن. ھەر ئەمەيش وادەكات: بەردەوام
لە خۆيان نارازىبەن و ھەستەكى ناباشيان ھەبەت.

ئايا ھۆكارەكە (كات رېكنە خستنه)؟

زۆررېك لە رايھنەر و نووسەرەكانى دونيا، پييان وايە
(كاردواخستن)، بەھۆى لاوازييە لە رېكخستنى كاتدا؛ بەلام وانبيە.
ئەم گرافتە بە (رېكخستنى كات) چارەنابيت.

با وادابننن: دتەوئت سبەى لە بەيانى تا دواى عەسر
كارىكى ديارىكراو بكەيت. كەسئىكىت كاتىشت رېكدەخەيت و
پابەندىشئيت بە بەرنامەوہ. بەلام كاتىك وەختى كاركردن دئت،
دەبىنئيت: بە ھىچ جورىك تاقەتت نبيە دەست پئىكەيت.

خەلكانىك ھەن لەبەر ئەوہى كاردوادەخەن، كۆمەلئىك
(بەرنامە)يان دابەزاندوووتە سەر مۆبايلەكەيان، بەلام دووبارە
ناتوانن كارەكان ئەنجام بەدن.

نایا ھۆکارە کە (فرە کارە بوون)؟

خەلکیکی زۆر پێیان وایە ھۆکارە کە ئەو ھەبێت: چەندین کاری جیاوازان ھەبێت بۆ کردن، ئەمەیش وادەکات فریای گرنگترین کارە کە نەبێت.

بەلام ھەموو مەرجەکانی دنیا: (کاری زۆریان ھەبێت بۆ ئەنجامدان)، تەنانت سەرکەوتووترین مەرجەکان: (کاری زیاتریان ھەبێت لە مەرجە سەرقالەکان)، بەلام ئەوان خۆیان تەنھا گرنگترین کارەکان و کارە بچووکەکان ناکەن.

(فرە کاری)ش خۆی نەخۆشییە کە، بەلام ھەرگیز ناتوانین بێین: (فرە کاری)، وادەکات بە کاری بچووکەو سەرقالبین و کارە گەورەکان نەبێت.

پاسەتییە کە ئەو ھەبێت: کارە گرنگەکانی ئێمە زۆر کەمن. ئێمە ئەو کارە کەم و گرنگانە دوادەخەین.

زۆریک لەو مەرجەکانی بیانوو دەھێننەو کە (سەرقالن) بۆیە کارەکیان نەکردوو؛ پۆژانە زیاد لە (یەک) کاتژمێر خەریکی فەیسبووکیان تەماشاکردنی تەلەفزیۆن. بەلام بەھێچ جۆریک ناتوانن کارە گرنگەکیان بکەن.

بەشى چوارەم

ھۆى سەرەكى كاردواختن

تا ئىستا بىر تىكر دوو ەتە ە: ھۆكارى سەرەكى كاردواختن

چىيە؟

وھلام: ھۆى كاردواختن بىر ياردانە!

كاردواختن بىر تىيە ە: بىر ياردان بۆ كىردنى كارىكى (ھىچ) ەبرى كارىكى گىنگ. ە كارى (ھىچ) مەبەستمان ئەو كارانەن، كە (ھىچ) گىنگ نىن و تەنھا خۆخەلە تاندنن.

ئەوانەى كاردوادەخەن (تەمەل) نىن، چونكە كەسە تەمەلەكان، بىر يار دەدەن ھىچ كارىك نەكەن. بەلام (كاردواخەرەكان) بىر يار دەدەن كارىكى كەمگىنگى كەمبەھا ئەنجامبەدەن ەجىي ئەو ەى كارىكى گىنگ ئەنجامبەدەن.

كەوايە: (كاردواخەرەكان) رىزبەندى كارەكان دەگۆرن. دەلین:

جارى ئەم كارە ناگىنگە دەكەم، دواتر كارە گىنگە كە دەكەم.

كاتىك بۆ كۆكردنەو ەى زىانىارى ەبارەى (كاردواخەرەكان) ەو ە دەگەرىت، دەبىنىت وىنەى مرۇقىكى تەمەلىان داناو، كە ەخەودايە و ە كارەكانى دواكەوتوو. بەلام ئەو تىگەشتنە ەلەيە، كاردواخەرەكان كارى زۆر دەكەن، بەلام كارە گىنگە كە ناكەن!

چۆن به سەر (کاردهواخستن) دا زالبین؟

هولام: به هۆی لیکۆلینهوه له بریارهکان و پابه‌ندبوون به بریاره راسته‌کانهوه.

کاردهواخستن: هه‌له‌یه‌که که له مێشکماندا پرووده‌دات، واده‌کات رازی بیهین به‌وه‌ی ریزه‌ندیی دوو کار گۆرانکاری پێکه‌یه‌ین. بمانه‌وێت (کاره‌ بێ به‌هاکه) ئیستا بکه‌یه‌ین و دواتر کاره‌ گرنگه‌که ئه‌نجام ده‌یه‌ین.

واتا: ده‌مانه‌وێت خۆمان سه‌رقال بکه‌یه‌ین، بۆ ئه‌وه‌ی بیانووی ئه‌وه‌مان هه‌بێت که من سه‌رقالم و کاته‌که‌م به‌کارده‌هینم بۆ کارکردن.

که‌واته: پرسیاره‌که ده‌بێته‌وه ئه‌وه‌ی (هۆکاری سه‌ره‌کی چیه‌یه، خه‌لکی بریارده‌ده‌ن ریزه‌ندیی کاره‌کان بگۆرن و یه‌که‌مجار کاره‌ ناگرنگه‌کان ئه‌نجامده‌ن؟)

- کاري تريان دواخستووه
- کاره ناگرنگه کانیش بکریں
- کاریکی مه حال
- له ژبیر فشاردا

یه کهم: پیشر کاری تریان زور دواختووہ.

زوریک له مروّقه کان، به هوی کاردواختنی زوره وه ههستده کهن تازه دواکه وتوون. ئەوەندە برپاریان داوه (کاره کان دوابخەن) که ئیستا (کئویک له کاری گرنگ) یان ههیه بو ئەنجامدان.

دهلین: (ئهگەر برپاریش بدهین کاریکی گرنگ بکهین، کاریگه ریه کی ئەوتوی نابیت. چونکه تازه زور له وه زیاتر دواکه وتووین که بتوانن بهو کارانه پیشبکهوین).

ئەم مروّقانه: له مهله وانیک دهچن که له ده ریادا خه ریکی مهله کردنه. به لام له میشکیدا دهگه نه ئەو ئەنجامه ی (من تازه غه رق بووم)، وا ههستبکات ئەگه رچی زور مه له بکان، ناتوایت بگاته که ناراو هکه. ئەم ههسته ییش وایان لیده کات، (هه ولدانه کانیا ن که مبه که نه وه و له مهله کردن سارد ببنه وه). بهم هویه ییش هه یچ کاریک ناکه ن.

که واته (گورینی ریزبه ندیه که)، لیکدانه وه یه کی هه له ی میشکه. له راستیدا ئەو لیکدانه وه یان هه له یه، چونکه هه موو مروّقه سه رکه وتوو هکانی دونیا له یه ک کاتدا ته نها یه ک کار ئەنجام ده دن.

دواتر ده بینیت: هینده کاری گرنگیا ن ئەنجام داوه، که ناتوانین خه یال بکه ن چون توانیویانه ئەو هه موو کاره بکه ن؟

دووهم: ده بټ کاره ناگرنگه کانیش نه نجام بدرین

یه کیکی تر له و هه لانه ی که ده یکه یین نه و هیه (وا بیرده که یینه وه کاره ناگرنگه کانیش پیو یسته نه نجام بدریت).

ماده م نه بټ کاره ناگرنگه کانیش نه نجام بده یین، که وایه با یه که مجار کاره ناگرنگه کان بکه یین. دواتر نه گهر کاتمان لیما یه وه کاره گرنگه کانیش ده که یین. هه ر نه م بوچوونه واده کات (واز به یینین له کاره گرنگه کان و به رده وام خه ریکی کاری بچو وکی ناگرنگ بین).

راستییه کی گرنگ

هه رگیز که سیټک نادوژیته وه که توانی بیټی هه موو کاره کانی نه نجام دایټ. که وایه: مروقه کان، ده توانن ته نها یه ک جوړ له کاره کان نه نجام بده ن.

دوو جوړه که ی کار:

➤ یه که م: کاره گرنگه کان.

➤ دووه م: کاره ناگرنگه کان.

مروقه کان ناتوانن هه ر دوو کیان بکه ن.

له بهر نه مه ناچارین کاره گرنگه کان بکه یین، هیچ بژارده یه کی ترمان نییه.

وهزرى يه كه م: ديار يكردى گرنگترين كار

9 بهشى يه كه م: تهنه گرنگترين كار نه نامبد

وهزرى دووهم: تيگه يشتن له كار دواخستن

- 17 بهشى دووهم: بوچى دهست پى ناكهين؟
25 بهشى سييه م: بوچى كاره كان دواده خهين؟
31 بهشى چوارهم: هوكارى سه رهكى كار دواخستن
39 بهشى پينجه م: ميشك ده تخه له تينيت
53 بهشى شه شه م: پيشبيني ههستى
59 بهشى حه وه م: هوكى پيشبيني هه له كانمان

وهزرى سييه م: چاره سه ري كار دواخستن

- 71 بهشى هه شه م: پاراستى دوخى ههستى خومان
81 بهشى نويه م: ته واوى مه كه، بهس دهست پييكه
87 بهشى دهيه م: گورپنى (ئه گهر، ئه وا)
93 بهشى يانزه: ئاماده بوون پيش دهستپيكردن
97 بهشى دوانزه: وازبهينه له (تهنها يه ك خوله ك)
99 بهشى سيانزه: وازبهينه له كواليتى بهرز

وهزرى چوارهم: به بى ويستى خوت بيكه

- 107 بهشى چوارده: هاندره كان
125 بهشى پانزه: تيگه يشتنيكى قولتر له پئويستيه كانى مروف
135 بهشى شانزه: سن ئاسته كهى دروستبوونى هاندر

به رهه مه کانی گه شتیار غه ریب

له پروژه هی کار سازی شادمان (کتیب)

شپواز	ناوی کتیب	ژ
وه رگپران له ئینگلیزییه وه	شادمانی له ناوجه رگهی سه ختییه کاندای	۱
وه رگپران له ئینگلیزییه وه	دوای دلت بکه وه	۲
ئاماده کردن	رپی ساماندار بوون	۳
ئاماده کردن	کانت زیاد بکه	۴
ئاماده کردن	دهرمانی کار دو اخستن	۵
ئاماده کردن	دهستکه وتت زیاد بکه	۶
وه رگپران له فارسییه وه	بازارکاری دهر وونی	۷
نوسین	وهک دکتوره کان بفرۆشه	۸
نوسین	کرپاره کانت زیاد بکه	۹
وه رگپران له فارسییه وه	شکاندنی سنوره کانی فرۆش	۱۰

بۆ داواکردنی کتیبه کان: [لییره کلیک بکهن](#)